

har givet Regjeringsforslaget min Stemme, vil jeg vel heller ikke idag stille mig paa anden Maade, saa meget mindre som jeg maa erkjende, at Regjeringen, hvis den tiltræder det tidligere af mig nævnte Mindretalsforslag om en anden Affattelse af § 13, i et Punkt af ikke ringe Betydning er kommen Folkethinget imøde, saa at jeg synes, at den ærede Minister med Føje maa kunne vente, at de, der tidligere have støttet dette Forslag, ogsaa nu ville gjøre det; men hvis det, som jeg forudser, bliver forkastet, skal jeg stemme for det andet. Det er fuldkommen rigtigt, hvad den sidste ærede Taler mindede om, at Folkethinget i Marts 1871 lige i Slutningen af Samlingen vedtog en Lønningslov, der jo stemmer med Regjeringens, naar de nu stillede Indbringingsforslag vedtages. Men det var et Tilbud, som dengang flet, og det blev ikke modtaget; den daværende Kirkeminister stemte dengang selv imod Loven. (Hør! Hør!) Man kan ikke forlange, at et Tilbud, som gjøres, skal være bindende selv flere Aar efter; Forholdet kan tidt være saaledes, at man maa ønske, at et saadant Tilbud fastholdes, men det kan ikke altid ventes, og man kan heller ikke altid forlange det. Jeg ønskede herefter at fremsætte adskillige kritiske Bemærkninger overfor det private Lovforslag, men jeg vil dog for en Sikkerheds Skyld først spørge den høitværende Formand, om det er tilladt allerede nu at omtale Enkelthederne i det private Lovforslag eller ikke.

Formanden: Jeg tror ikke, det vil være rigtigt; der kan vel ikke være Noget i Veien for at omtale saadanne Enkeltheder, som det vil være nødvendigt at fremdrage for at faae en Sammenligning mellem de to Lovforslag, men iøvrigt at gaa ind paa Enkelthederne tror jeg ikke vil være rigtigt.

Sjörning: Jeg skal da for Diebliffet standse.

Winther: Jeg tror, at den paatrængende Nødvendighed af kirkelige Reforme længe har været anerkjendt her i Landet. Allerede Grundlovens Bestemmelse i § 76 viser, at der har været Grund til, at de kirkelige Forhold omordnedes, og navnlig, at Kirkens Forsatning ordnedes ved Lov. Der tiltager i den senere Tid paa mange Steder et misligt Forhold mellem Menigheder og Præster, hvilket er en Følge af, at Menighederne ikke faae tilfredsstillet de Krav, som de gjøre paa at have Indflydelse paa Valget af deres Sjælesørgere. Der er jo i denne Samling her i Thinget forelagt et Forslag om at faae dette Forhold ordnet, men den nuværende Minister har erklæret, at han ikke vil gaa ind derpaa; før den her foreliggende Sag har fundet sin Afgjørelse. Der er paa den anden Side Andre, som mene, at Menighedsindflydelsen paa Valget af Præster ikke bør komme til Gylbigheid,

før Kirkens Forsatning var ordnet ved Lov, idet man nemlig antager, at det er Uret imod Kirken selv at indrømme Folk, der ikke ere Medlemmer af Menigheden, eller som i ethvert Fald staa i et løst Forhold til Folketirken, Ret til at udøve nogen Indflydelse paa Valget af Sognets Præst, hvilket alene burde være en Sag, som vedkom den Menighed, der fast og bestemt sluttede sig til den vedkommende Præst. Det har imidlertid forlængit været udtalt i denne Sal, at vi aldrig kunde vente at faae de kirkelige Reforme i det Hele gjenførte, før Tienderne vare inddragne i Statskassen. Jeg tror, at de mest fremragende Mænd, vi have havt her i Thinget, have havt Ret i denne deres Aaftand, og den nuværende ærede Kultusminister giver dem Medhold, navnlig idet han afviser Sagen om Præstevalget, indtil denne Lønningslov er vedtagen. Naar vi nu altsaa se, hvorledes Stillingen er, finde vi, at der her foreligger et af de vigtigste Reformspørgsmaal, der trænge til Løsning, men som udflydes i en ubestemt Fremtid ved Regjeringens Optraeden. Det har undrøet mig meget, at den ærede Regjering har kunnet optræde, saaledes som flet er ved den Skrivelse, Udvalget har modtaget fra Kultusministeren, som har afgivet den efter Samraad med sine Kolleger. Han afviser deri aldeles positivent at ville indlade sig paa de Forslag, der ere fremkomne fra Udvalget, idet han ensidig og med fuld Bestemthed fastholder, at det Princip, hvorefter hans Lovforslag er dannet, er det, hvorpaa han alene kan indlade sig. Hvorledes kan man sige, at en saadan Optraeden af Regjeringen stiller sig lige overfor et Aktstykke, som ved en høitidelig Velighed er indbragt i dette Thing af den samme Regjering? I den Throntale, hvormed den nuværende Rigsdagsamling blev aabnet, og som er paraferet af Ministeriets Formand, har Hans Majestæt udtalt Saab om, at den Tvedragt, som i de senere Aar har kastet sine mørke Skygger over vor Grundlovs glæde, maa vige for den Samdrægtighedens Aand, som er Betingelse for et frugtbart Arbeide til Landets Gavn, og længere hen i Throntalen siges der, at Kongen hengiver sig „til den Forventning, at Rigsdagen vil forene sine Bestræbelser med Vort nye Ministeriums for at fremme de Reforme, hvortil Vi lade Forslag forelægge.“ Det forekommer mig, at der i Throntalen er med Tilstemning af Ministeriet givet en Paamindeelse om Smødefommen fra Rigsdagens Side, og hvorledes har Rigsdagen i den foreliggende Sag stillet sig ligeoverfor denne Kongens Advarsel og Tilskyndelse? Den har viist Smødefommen; den er gaaet saa vidt i Smødefommen, som vi ikke have set i nogen anden saa vigtig Sag som denne. Det har glædet mig at se, at Erkjendelsen af denne Reformers Bigtighed ogsaa har bragt Mænd fra den anden Side til at række Haanden til dette Reformværks Gjennemførelse, men hvor forunderligt er det da ikke, at den Regjering, som saa